

**2026-2027-O'QUV YILIDA IXTISOSLASHTIRILGAN TA'LIM
MUASSASALARI AGENTLIGI TIZIMIDAGI MAKTABLARINING
5-SINFIGA QABUL IMTIHONI UCHUN MATEMATIKA FANIDAN TEST
SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

**2026-2027-O‘QUV YILIDA IXTISOSLASHTIRILGAN TA’LIM
MUASSASALARI AGENTLIGI MAKTABLARINING 5-SINFIGA
QABUL IMTIHONI UCHUN MATEMATIKA FANIDAN TEST
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Mazkur spetsifikatsiya Ixtisoslashtirilgan ta’lim muassasalari agentligi tizimidagi maktablarning 5-sinfiga o‘qishga qabul qilish bo‘yicha hujjat topshirgan nomzodlarning matematika fanidan bilim, ko‘nikma va kompetensiyalarini baholashda foydalaniladigan test topshiriqlarining mazmuni, qamrovi, turi, shakli, baholash mezonini va o‘tkazilish tartibiga qo‘yilgan talablarni belgilaydi.

I. Umumiy tamoyillar

Baholash maqsadi – nomzod o‘quvchilarining matematika fanidan bilim, ko‘nikma va kompetensiyalarini amaldagi dasturlarda belgilangan o‘quv maqsadlari asosida kompleks baholash. Mazkur baholash natijalari asosida ixtisoslashtirilgan ta’lim muassasalari agentligi maktablarning 5-sinfiga qabul qilish bo‘yicha qarorlar asoslangan (valid) bo‘lishini ta’minlash maqsadida baholashda validlik, ishonchlilik, adolat va shaffoflik tamoyillariga rioya qilinishi ta’minlanadi.

II. Me’yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 27-maydagi “Prezident, ijod, ixtisoslashtirilgan maktab va maktab-internatlarga o‘quvchilarni saralab olish hamda qabul qilish tartibiga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to‘g‘risida”gi 214-son qarori.
2. Matematika fanidan umumiy o‘rta ta’limning 1-4-sinflar uchun amaldagi o‘quv dasturi.

III. Baholash qamrovi va ajratilgan vaqt

Ixtisoslashtirilgan ta’lim muassasalari agentligi tizimidagi maktablarning 5-sinfiga qabul jarayonida o‘quvchilarning matematika fanini bilish darajasini aniqlash uchun jami **30 ta yopiq test** topshirig‘i taqdim etiladi. Topshiriqlarni bajarish uchun **70 daqiqa** vaqt berilgan. Bunda yopiq test topshiriqlaridan foydalaniladi.

Test topshiriqlarining mazmun sohasi, baholanadigan bilim, ko‘nikma va kompetensiyalar bo‘yicha taqsimoti quyidagi jadvallarda aks etgan:

Mazmun soha	Baholanadigan konstruktlar	Testlar soni
1. Sonlar va amallar (1-10 savollar)		10 ta
1.1. Natural sonlar va amallar.	<p>Ko'pxonali sonlarni raqamlar yordamida tuza olish hamda xona birliklarini ajrata olish. Ko'pxonali sonlarning sinflarini farqlay olish.</p> <p>Ko'pxonali sonlar ustida 4 amalga doir hisoblashda amallar tartibi algoritmini qo'llay olish.</p> <p>2, 3, 4, 5, 9, 10-sonlariga bo'linish alomatlarini ajrata olish.</p> <p>Taqqoslashga doir nostandart masalalarni yecha olish.</p> <p>Hisoblashga doir amaliy masalalarni yechishda fikrlarni izohlash va asoslay olish.</p> <p>Natural sonlar va raqamlarga doir matnli masalalarni yechishda sonlar va raqamlar xossalarini qo'llay olish.</p> <p>Qoldiqli bo'lish xossalarini masalalar yechishda tatbiq qila olish.</p>	8
1.2. Kasr va qism	<p>Oddiy kasrlarni qo'shish va ayirishda amallar xossalarini qo'llay olish.</p> <p>Oddiy kurslarning qo'shish va ayirish qoidalarini amaliy muammolarni hal qilishda asoslash, qo'llay olish.</p> <p>Sonning qismini topishga doir bir necha bosqichli matnli masalalarni yecha olish.</p>	2
2. Algebra va funksiyalar (11-22 savollar)		12 ta
2.1. Algebraik ifoda	<p>Ketma – ketlikning bir necha bosqichli qonuniyatini aniqlash, noma'lum parametrlarni topa olish.</p> <p>Koeffitsiyenti birdan farqli bo'lgan bir necha amalli chiziqli tenglamalarning ildizini topa olish.</p> <p>Sonlarni yaxlitlay olish.</p> <p>Yaxlitlash qoidalarini masalalar yechishda qo'llay olish.</p> <p>O'lchov birliklari orasidagi munosabatlarni aniqlay olish.</p> <p>Jadval yordamida kiritilgan amal bo'yicha ifoda qiymatini topa olish.</p>	6
2.2. Nisbat va proporsiya	<p>Foiz qatnashgan amaliy vaziyatlarga doir masalalarni yechishda tahlil qilish, mos qoidalarni qo'llash va xulosa chiqarish.</p> <p>Bajarilgan ishga oid nostandart masalalarni yechishda vaziyatni baholash, tahlil qilish va xulosa chiqarish.</p> <p>Vaqt, tezlik miqdorlarini bir-biriga bog'lab masalalarni yecha olish.</p> <p>Vaqtga doir masalalarni birliklar orasidagi munosabatdan foydalanib yecha olish</p>	3

2.3. Harakatga oid masalalar	Nuqtalarning birgalikdagi bir tomonlama va qarama – qarshi tomonlama harakatiga doir matnli masalalarni yechishda umumiy qoidalarni qo‘llay olish. Quvish va kechikish harakatiga doir nostandart masalalarni yechishda vaziyatni baholash, tahlil qilish va xulosa chiqarish.	3
3. Statistika va ehtimollik (23-25 savollar)		3 ta
3.1. Ma’lumotlar va ehtimollik	Masalalar yechishda ma’lumotlarni diagramma, grafik, chizma va kontekstdan foydalanib, izohlay olish. Jadvalda berilgan ma’lumotlarni taxlil qilish. Kodlashga doir masalalar yechishda kombinatorika qonunlaridan foydalanish, tahlil qilish va xulosa chiqarish.	3
4. Geometriya va o‘lchashlar (26-30 savollar)		5 ta
4.1. Geometriya va o‘lchov	Kesmaga doir masalalarni yecha olish. To‘rtburchak, uchburchak perimetri va yuzini topishga oid bir necha bosqichli masalalarni yecha olish. Murakkab shakl perimetri va yuzini topishga oid bir necha bosqichli masalalarni yechishda sodda shakl perimetrini topish qoidalarini qo‘llay olish. To‘g‘ri burchakli parallelepiped(kuboid) va kubga oid bir necha bosqichli masalalarni yechishda ularning qirralari uzunliklari, qirralari uzunliklari yig‘indisi, yon yog‘lari yuzini topish qoidalarini qo‘llay olish.	5
Jami		30 ta

IV. Kognitiv ko‘nikmalar va baholash mezonlari

Topshiriqlar uchun belgilangan ballar ularning murakkablik darajasini, bajarishda talab etiladigan bilim, ko‘nikma va mantiqiy fikrlash hajmini hisobga olgan holda belgilangan.

Test topshiriqlarining kognitiv ko‘nikmalar va baholash mezonlari bo‘yicha taqsimoti quyidagi jadvalda aks etgan:

Kognitiv daraja	Izohi	Testlar soni (ta)	Baholash mezonlari (ball)
Bilish	Reproduktiv darajadagi topshiriqlarining mazmuni o‘quvchilar tomonidan o‘quv materiali qayta ishlanmasdan, ularning xotira qobiliyatini aniqlovchi, qonuniyatlar, xossalalar, formula, tushunchalar	6	1.1

	va atamalarning mohiyatini bilish, yodda saqlash va tanish, odatiy vaziyatlarda qo'llashga qaratilgan		
Qo'llash	Produktiv o'quv topshiriqlarining o'quvchilar tomonidan o'rganilgan qoidalar va formulalarni tanish vaziyatlarda qo'llashni talab etadi. Ushbu topshiriqlarda o'quvchilar berilgan ma'lumotlar asosida sodda hisob-kitoblarni bajaradi, standart shakldagi masalalarni yechadi hamda formula yoki qoidani to'g'ridan to'g'ri qo'llaydi.	6	1.1
	Produktiv o'quv topshiriqlari o'quvchilardan o'rganilgan qoidalar va formulalarni bir nechta bosqichdan iborat hamda qisman noodatiy vaziyatlarda ongli ravishda qo'llashni talab etadi. Ushbu topshiriqlarda o'quvchilar masala shartini tahlil qiladi, mos yechim usulini tanlaydi, bir nechta formulalar yoki qoidalarni ketma-ket va mantiqiy bog'liqlikda qo'llaydi hamda yechim jarayonida oraliq xulosalar chiqaradi.	9	2.1
Mulohaza qilish	Intellektual darajadagi topshiriqlar o'zlashtirilgan bilim, va ko'nikmalarni notanish vaziyatlarda qo'llash, tahlil qilish, sintezlash, qiyosiy taqqoslash, qonun va qonuniyatlarni qo'llab, umumlashtirishni talab qiladi	9	2.1

Test topshiriqlari umumiy **51 ball** bilan baholanadi. Test topshiriqlarida javob variantlarining faqat bittasi tanlanadi, ikki va undan ortiq tanlangan javoblar uchun ball berilmaydi.

V. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, dalolatnoma tuzib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

VI. Tavsiya etiladigan asosiy adabiyotlar

1. Matematika 3-sinf I.V.Repyova "Novda" 2023.
2. Matematika 4- sinf I.V.Repyova "Novda" 2023.